

31992R2082

24.7.1992

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 208/9

UREDBA SVETA (EGS) št. 2082/92**z dne 14. julija 1992****o certifikatih o posebnih lastnostih za kmetijske proizvode in živila**

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 43 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker imajo proizvodnja, predelava in trženje kmetijskih proizvodov in živil pomembno vlogo v gospodarstvu Skupnosti;

ker se naj v okviru preusmerjanja skupne kmetijske politike spodbuja raznolikost kmetijske proizvodnje; ker bi lahko tržni ukrepi za posamezne proizvode znatno koristili gospodarstvu na podeželju, zlasti na območjih z omejenimi možnostmi ali na odmaknjenih območjih, z izboljšanjem dohodkov kmetov in ohranjanjem podeželskega prebivalstva na teh območjih;

ker naj gospodarski subjekti v okviru dokončanja notranjega trga za živila dobijo možnost, povečati tržno vrednost svojih proizvodov, pri čemer mora biti zagotovljeno varstvo potrošnikov pred nepravilnim ravnanjem in pošteno trgovanje;

ker v skladu z resolucijo Sveta z dne 9. novembra 1989 o bodočih prednostnih nalogah pri ponovnem lansiranju politike varstva potrošnikov ⁽⁴⁾ naj se upošteva vse večje zanimanje potrošnikov za kakovost in informacije glede narave, metode proizvodnje in predelave živil ter njihovih posebnih lastnosti; ker je treba glede na raznolikost proizvodov na trgu in obilo danih informacij v zvezi z njimi potrošnikom zagotoviti jasne in jedrnatne informacije o posebnih lastnostih živil, da lahko bolje izberejo;

ker je te cilje mogoče doseči s prostovoljnim sistemom, ki temelji na pravnih predpisih; ker mora takšen sistem, ki omogoča proizvajalcem, da s posebnimi lastnosti živila seznanijo vso Skupnost, nuditi popolno jamstvo za pravilnost zadevnih navedb;

ker bi nekateri proizvajalci radi posebej poudarili posebne lastnosti kmetijskih proizvodov ali živil, ker se zaradi njega jasno razlikujejo od podobnih proizvodov ali živil; ker naj bodo zaradi zagotavljanja varstva potrošnikov certificirane posebne lastnosti uradno nadzorovane;

ker naj se glede na posebne lastnosti takšnih proizvodov ali živil sprejmejo posebni predpisi za dopolnitev predpisov za označevanje, določenih z Direktivo Sveta 79/112 z dne 18. decembra 1978 o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil ⁽⁵⁾ in zlasti izoblikuje navedba Skupnosti ter, če je primerno, znak Skupnosti, ki spremlja ime, pod katerim se prodaja takšen proizvod ali živilo, ki pove potrošniku, da je to proizvod ali živilo s kontroliranimi posebnimi lastnostmi;

ker morajo zaradi zagotavljanja doslednost certificiranih posebnih lastnosti kmetijskih proizvodov in živil, same skupine proizvajalcev določiti navedene lastnosti v specifikaciji proizvoda, pri čemer morajo biti določbe za odobritev nadzornih služb, pristojnih za preverjanje izpolnjevanja zahtev specifikacije proizvoda, usklajene na ravni Skupnosti;

ker je treba zaradi preprečevanja ustvarjanja nepoštenih konkurenčnih razmer omogočiti vsakemu proizvajalcu uporabo registriranega prodajnega imena skupaj z navedbami in, kjer je primerno, z znakom Skupnosti ali registriranega prodajnega imena kot takega, če kmetijski proizvod ali živilo ustreza zahtevam specifikacije in ga je odobrila nadzorna služba, ki jo je izbral;

ker naj se predvidi dovolitev trgovanja s tretjimi državami, ki nudijo enakovredna jamstva za izdajanje in nadzor certifikatov o posebnih lastnostih na njihovem ozemlju;

ker je treba zaradi privlačnosti navedbe posebnih lastnosti kmetijskega proizvoda ali živila za proizvajalce in zaupanja potrošnikov vanjo le-tej zagotoviti pravno varstvo in uradni nadzor;

⁽¹⁾ UL C 30, 6.2.1991, str. 4 in UL C 71, 20.3.1992, str. 14.

⁽²⁾ UL C 326, 16.12.1991, str. 40.

⁽³⁾ UL C 40, 17.2.1992, str. 3.

⁽⁴⁾ UL C 294, 22.11.1989, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 33, 8.2.1979, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 91/72/EGS (UL L 42, 15.2.1991, str. 27).

ker je treba predvideti postopek za zagotovitev tesnega sodelovanja med državami članicami in Komisijo v za to ustanovljenem regulativnem odboru,

Člen 3

Komisija uvede in upravlja register certifikatov o posebnih lastnostih, v katerem so navedena imena kmetijskih proizvodov in živil, katerih posebne lastnosti so priznane na ravni Skupnosti v skladu s to uredbo.

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Register razlikuje med imeni iz člena 13(1) in tistimi iz člena 13(2).

Člen 1

1. Ta uredba določa, pod katerimi pogoji se lahko izda certifikat o posebnih lastnostih Skupnosti za:

Člen 4

- kmetijske proizvode, navedene v Prilogi II k Pogodbi in namenjene za prehrano ljudi,
- živila, navedena v Prilogi k tej uredbi.

1. Za vnos kmetijskega proizvoda ali živila v register iz člena 3 mora ali biti proizveden iz tradicionalnih surovin ali imeti zanj značilno tradicionalno sestavo ali način proizvodnje in/ali predelave, ki odraža tradicionalen način proizvodnje in/ali predelave.

Priloga se lahko spremeni v skladu s postopkom iz člena 19.

2. Registracija se ne dovoli pri kmetijskem proizvodu ali živilu, katerega posebne lastnosti so posledica:

2. Ta uredba velja brez poseganja v druge posebne predpise Skupnosti.

(a) njegovega izvora ali geografskega porekla;

3. Direktiva Sveta 83/189/EGS z dne 28. marca 1989 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov⁽¹⁾ ne velja za certifikate o posebnih lastnostih, ki so predmet te uredbe.

(b) samo uporabe tehnoloških inovacij.

Člen 5

Člen 2

V tej uredbi:

1. „posebne lastnosti“ pomenijo lastnost ali skupek lastnosti, ki jasno razlikujejo kmetijski proizvod ali živilo od drugih podobnih proizvodov ali živil, ki spadajo v isto kategorijo.

1. Za registracijo mora ime:

— biti specifično samo po sebi, ali

— izražati posebne lastnosti kmetijskega proizvoda ali živila.

Predstavitev kmetijskega proizvoda ali živila se ne šteje kot lastnost v smislu prvega pododstavka.

2. Ime, ki izraža posebne lastnosti iz druge alineje odstavka 1, se ne sme registrirati, če:

— se nanaša samo na trditve splošne narave, uporabljene za skupino kmetijskih proizvodov ali živil ali na trditve, predvidene po posebni zakonodaji Skupnosti,

Posebne lastnosti se ne smejo omejiti na kakovostno ali količinsko sestavo ali na način proizvodnje, ki je predviden v zakonodaji Skupnosti ali nacionalni zakonodaji ali v standardih standardizacijskih organov ali prostovoljnih standardih; vendar to ne velja, kjer sta navedena zakonodaja ali standard bila določena zaradi opredelitve posebnih lastnosti proizvoda;

— je zavajajoče, in se nanaša zlasti na očitno značilnost proizvoda oziroma ne ustreza specifikaciji ali pričakovanjem potrošnika glede na značilnosti proizvoda.

2. „skupina“ pomeni združenje, ne glede na njegovo pravno obliko ali sestavo, proizvajalcev in/ali predelovalcev istega kmetijskega proizvoda ali živila. V skupini lahko sodelujejo tudi druge zainteresirane stranke;

3. Za vnos v register mora specifično ime, kakor je navedeno v prvi alineji odstavka 1, biti tradicionalno in skladno z vsemi nacionalnimi predpisi ali ustaljeno zaradi rabe.

3. „certifikat o posebnih lastnostih“ pomeni priznanje Skupnosti posebnih lastnosti proizvoda z njegovo registracijo v skladu s to uredbo.

4. Uporaba geografskih izrazov se dovoli za ime, ki ni urejeno z Uredbo Sveta (EGS) št. 2081/92 z dne 14. julija 1992 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila⁽²⁾.

⁽¹⁾ UL L 109, 26.4.1983, str. 8. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo 90/230/EGS (UL L 128, 18.5.1990, str. 15).

⁽²⁾ UL L 208, 24.7.1992, str. 1.

Člen 6

1. Certifikat o posebnih lastnostih se izda samo za kmetijske proizvode ali živila, ki ustrezajo specifikaciji proizvoda.
2. Specifikacija proizvoda vsebovati vsaj:
 - ime v skladu s členom 5 v enem ali več jezikih,
 - opis metode proizvodnje, vključno z vrsto in značilnostmi surovin in/ali uporabljenih sestavin in/ali metode priprave kmetijskega proizvoda ali živila, ki se nanaša na njegove posebne lastnosti,
 - posamezne navedbe, ki omogočajo oceno tradicionalnega značaja v smislu člena 4(1),
 - opis značilnosti kmetijskega proizvoda ali živila z glavnimi fizikalnimi, kemijskimi, mikrobiološkimi in/ali organoleptičnimi značilnostmi, ki se nanašajo na njegove posebne lastnosti,
 - minimalne zahteve in postopek nadzora za posebne lastnosti.

Člen 7

1. Samo skupina lahko vloži zahtevek za registracijo posebnih lastnosti kmetijskega proizvoda ali živila.
2. Zahtevek za registracijo, ki vsebuje specifikacijo proizvoda, se vloži pri pristojni službi države članice, kjer ima skupina sedež.
3. Pristojna služba pošlje zahtevek Komisiji, če meni, da so izpolnjene zahteve členov 4, 5 in 6.
4. Najpozneje do datuma začetka veljavnosti te uredbe države članice objavijo navedbe o pristojnih službah, ki so jih določile, in o tem obvestijo Komisijo.

Člen 8

1. Komisija pošlje preveden zahtevek za registracijo drugim državam članicam v šestih mesecih od datuma prejema zahtevka iz člena 7(3).

Takoj, ko je pošiljanje iz prvega pododstavka opravljeno, Komisija v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* objavi glavne točke zahtevka, ki ga je poslala pristojna služba iz člena 7, zlasti ime kmetijskega proizvoda ali živila skladno s prvo alineo člena 6(2) ter ime in naslov vlagatelja.

2. Pristojne službe držav članic zagotovijo, da se vsem osebam, ki dokažejo utemeljen gospodarski interes, dovoli vpogled v zahtevek iz člena 1. Nadalje lahko pristojne službe v skladu z veljavnimi predpisi držav članic zagotovijo dostop do navedenih zahtevkov drugim strankam z utemeljenim interesom.

3. V petih mesecih po datumu objave iz odstavka 1 lahko katera koli fizična ali pravna oseba, ki jo registracija utemeljeno zadeva, vloži ugovor zoper nameravano registracijo z ustrezno utemeljeno izjavo pristojni službi države članice, v kateri prebiva ali ima sedež.

4. Pristojne službe držav članice sprejmejo potrebne ukrepe za upoštevanje izjav iz odstavka 3 v predpisanem roku. Države članice lahko tudi same vložijo ugovor.

Člen 9

1. Če se pri Komisiji v šestih mesecih ne ugovarja, Komisija vnese v register iz člena 3 glavne točke iz člena 8(1) in jih objavi v *Uradnem listu Evropskih Skupnosti*.

2. Če se ugovarja, Komisija v treh mesecih zaprosi zadevne države članice, da se v nadaljnjih treh mesecih med seboj dogovorijo v skladu z njihovimi notranjimi postopki. Če:

- (a) je takšen dogovor dosežen, zadevna država članica obvesti Komisijo o vseh podrobnostih, na podlagi katerih je bil dosežen dogovor, ter mnenjih vlagatelja zahtevka za registracijo in vlagatelja ugovora. Če so navedbe po členu 6(2) nespremenjene, Komisija postopa v skladu z odstavkom 1 tega člena. Drugače znova začne postopek iz člena 8;
- (b) ni dosežen noben dogovor, Komisija odloči o registraciji v skladu s postopkom iz člena 19. Če odloči, da se posebne lastnosti registrira, Komisija postopa v skladu z odstavkom 1 tega člena.

Člen 10

1. Vsaka država članica lahko ugovarja, da kateri od pogojev iz specifikacije kmetijskega proizvoda ali živila s certifikatom o posebnih lastnostih, ni več izpolnjen.

2. Država članica iz odstavka 1 predloži svoje ustrezno utemeljeno stališče zadevni državi članici. Zadevna država članica pregleda pritožbo in obvesti druge države članice o njenih ugotovitvah in izvedenih ukrepih.

3. Pri ponovnih nepravilnosti in neuspehu držav članic pri doseganju dogovora se Komisiji predloži ustrezno utemeljen zahtevek.

4. Komisija pregleda zahtevek ob posvetovanju z zadevnimi državami članicami. Kadar je primerno, Komisija sprejme potrebne ukrepe v skladu s postopkom iz člena 19. Ti lahko vključujejo razveljavitev registracije.

Člen 11

1. Država članica lahko na zahtevo skupine, ki ima sedež na njenem ozemlju, zaprosi za spremembo specifikacije proizvoda.

2. Komisija zagotovi, da se zahtevek za spremembo in ime ter naslov vlagatelja objavijo v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*. Uporabljajo se členi 8(2), (3) in (4).

Pristojne službe držav članic zagotovijo, da je vsak proizvajalec in/ali predelovalec, ki uporablja specifikacijo proizvoda, za katero se je zahtevala sprememba, obveščen o njeni objavi.

3. V treh mesecih po datumu objave iz odstavka 2 lahko vsak proizvajalec in/ali predelovalec, ki uporablja specifikacijo proizvoda, za katero se je zahtevala sprememba, uveljavi svojo pravico, da obdrži prvotno specifikacijo proizvoda s tem, da predloži izjavo pristojni službi države članice, v kateri ima sedež, ta jo skupaj s svojimi morebitnimi pripombami predloži Komisiji.

4. Če pri Komisiji v štirih mesecih od datuma objave iz odstavka 2 ni vložen noben ugovor ali izjava skladno z odstavkom 3, Komisija vnese zahtevano spremembo v register iz člena 3 in jo objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

5. Če je pri Komisiji vložen ugovor ali izjava skladno z odstavkom 3, se sprememba ne registrira. V takem primeru lahko skupina vlagateljica iz odstavka 1 vloži zahtevek za nov certifikat o posebnih lastnostih v skladu s postopki iz členov 7 do 9.

Člen 12

V skladu s postopkom iz člena 19 lahko Komisija določi znak Skupnosti, ki se lahko uporablja pri označevanju, predstavitvi in oglaševanju kmetijskih proizvodov in živil, ki imajo certifikat o posebnih lastnostih v skladu s to uredbo.

Člen 13

1. Od datuma objave iz člena 9(1) se ime iz člena 5 skupaj z navedbo iz člena 15(1) in, če je primerno, znakom Skupnosti iz člena 12 pridrži za kmetijski proizvod ali živilo, ki izpolnjuje pogoje iz objavljene specifikacije proizvoda.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 se ime kot tako pridrži za kmetijski proizvod ali živilo, ki izpolnjuje pogoje iz objavljene specifikacije proizvoda, kadar:

(a) je skupina tako zaprosila v svojem zahtevku za registracijo;

(b) postopek iz člena 9(2) ne pokaže, da je uporaba imena zakonita, priznana in gospodarsko pomembna za podobne kmetijske proizvode ali živila.

Člen 14

1. Države članice zagotovijo, da so najpozneje v šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe vzpostavljene strukture kontrole, ki zagotavljajo, da kmetijski proizvodi in živila, ki imajo certifikat o posebnih lastnostih, izpolnjujejo zahteve iz specifikacij.

2. Struktura kontrole lahko zajema enega ali več pristojnih nadzornih organov in/ali zasebnih subjektov, ki jih zato odobri država članica. Države članice pošljejo Komisiji sezname pristojnih organov in/ali subjektov in njihove posamezne pristojnosti. Komisija objavi te navedbe v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

3. Določeni nadzorni organi in/ali zasebni subjekti morajo nuditi zadostno jamstvo za objektivnost in nepristanost glede vseh nadzorovanih proizvajalcev in predelovalcev in imeti stalno na voljo potrebno strokovno osebje in sredstva za izvajanje nadzora kmetijskih proizvodov in živil, ki imajo certifikat o posebnih lastnostih Skupnosti.

Če struktura kontrole uporablja storitve druge službe za nekatere nadzorne preglede, mora ta nuditi enaka jamstva. Vendar so določeni nadzorni organi in/ali zasebni subjekti še naprej odgovorni državi članici za vse nadzorne preglede.

Od 1. januarja 1998 morajo nadzorne službe, da bi jih država članice odobrila za namene te uredbe, izpolnjevati zahteve iz standarda EN 45011 z dne 26. junija 1989.

4. Če določeni nadzorni organ in/ali zasebni subjekt države članice ugotovi, da kmetijski proizvod ali živilo s certifikatom o posebnih lastnostih, ki ga je izdala država članica, ne izpolnjuje zahtev specifikacije proizvoda, sprejme potrebne ukrepe, da zagotovi upoštevanje te uredbe. Državo članico obvesti o sprejetih ukrepih pri opravljanju nadzora. Zadevne stranke morajo biti obveščene o vseh sprejetih odločitvah.

5. Država članica mora odvzeti odobritev nadzorni službi, če zahteve iz odstavkov 2 in 3 niso več izpolnjene. O tem obvesti Komisijo, ki v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* objavi spremenjen seznam odobrenih služb.

6. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da zagotovijo, da ima proizvajalec, ki se ravna po tej uredbi, dostop do nadzornega sistema.

7. Stroške pregledov, predvidenih s to uredbo, nosijo uporabniki certifikatov o posebnih lastnostih.

Člen 15

1. Samo proizvajalci, ki izpolnjujejo zahteve registrirane specifikacije proizvoda, smejo uporabljati:

- označbo, ki jo je treba določiti v skladu s postopkom iz člena 19,
- znak skupnosti, če je primerno,
- ob upoštevanju člena 13(2) registrirano ime.

2. Proizvajalec, ki prvič po registraciji uporablja pridržano ime v skladu s členom 13(1) ali (2), četudi pripada skupini, ki je prvotno vložila zahtevek, mora pravočasno obvestiti določeno nadzorno službo ali subjekt države članice, v kateri ima sedež.

3. Določeni nadzorni organ ali služba zagotovi, da proizvajalec pred trženjem proizvoda izpolnjuje zahteve objavljene specifikacije proizvoda.

Člen 16

Brez poseganja v mednarodne dogovore, se ta uredba uporablja za kmetijske proizvode in živila s poreklom iz tretjih držav, pod pogojem da:

- tretja država lahko zagotovi jamstva, enaka ali enakovredna tistim, določenim v členih 4 in 6,

— v tretji državi velja nadzorni sistem, enakovreden tistemu iz člena 14,

— je tretja država pripravljena dati zaščito, enakovredno tisti, ki velja v Skupnosti za ustrezne kmetijske proizvode ali živila s poreklom iz Skupnosti, ki imajo certifikat o posebnih lastnostih Skupnosti.

Člen 17

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da zagotovijo pravno varstvo pred kakršno koli zlorabo ali zavajajočo uporabo navedbe iz člena 15(1), in kjer je primerno, znaka Skupnosti iz člena 12 ter pred kakršnim koli ponarejanjem imen, pridržanih in registriranih v skladu s členom 13.

2. Registrirana imena so varovana pred kakršnim koli ravnanjem, ki bi lahko zavedlo potrošnike, vključno z ravnanji, ki dajejo vtis, da je za kmetijski proizvod ali živilo izdan certifikat o posebnih lastnostih Skupnosti.

3. Države članice o sprejetih ukrepih obvestijo Komisijo in druge države članice.

Člen 18

Države članice sprejmejo primerne ukrepe, da preprečijo zamenjavo na nacionalni ravni uporabljenih prodajnih imen z imeni, registriranimi in pridržanimi v skladu s členom 13(2).

Člen 19

Komisiji pomaga odbor, ki je sestavljen iz predstavnikov držav članic in mu predseduje predstavnik Komisije.

Predstavniki Komisije predloži odboru osnutek ukrepov, ki jih je treba sprejeti. Odbor poda svoje mnenje o osnutku v roku, ki ga lahko glede na nujnost zadeve določi predsednik. Mnenje se sprejme z večino, ki jo določa člen 148(2) Pogodbe, za odločanje Sveta na predlog Komisije. Glasovi predstavnikov držav članic v odboru se ponderirajo na način, ki je določen v navedenem členu. Predsednik ne glasuje.

Komisija sprejme predvidene ukrepe, če so v skladu z mnenjem odbora.

Če predvideni ukrepi niso v skladu z mnenjem odbora, ali če mnenje ni bilo podano, Komisija nemudoma predloži Svetu predlog ukrepov, ki naj se sprejmejo. Svet odloča s kvalificirano večino.

Če Svet ne odloči v treh mesecih od datuma predložitve zadeve, predlagane ukrepe sprejme Komisija.

Člen 20

Podrobna pravila za izvajanje te uredbe se sprejmejo v skladu s postopkom, določenim v členu 19.

Poročilo zajema zlasti posledice izvajanja členov 9 in 13.

Člen 21

V petih letih od začetka veljavnosti te uredbe Komisija predloži Svetu poročilo o izvajanju te Uredbe skupaj z ustreznimi predlogi.

Člen 22

Ta uredba začne veljati dvanajst mesecev po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 14. julija 1992

Za Svet
Predsednik
J. GUMMER

PRILOGA**Živila iz člena 1(1)**

- pivo,
 - čokolada in druga pripravljena živila, ki vsebujejo kakav,
 - slaščice, kruh, fino pecivo in drugi pekovski izdelki,
 - testenine, tudi kuhane ali polnjene,
 - vnaprej kuhani obroki,
 - pripravljene začimbne omake,
 - juhe ali bujoni (mesne juhe),
 - pijače iz rastlinskih izvlečkov,
 - sladoled in sorbeti.
-